

POLITYKA ŚRODOWISKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ RAINBOW TOURS		
Podstawa prawna wydania:	§ 6 ust. 4 pkt 14) „Regulaminu Zarządu Rainbow Tours Spółki Akcyjnej”	
Numer własny lub uchwały:	Zarząd: Uchwała Nr 02/12/17 z dn. 21.12.2017 r. [Załącznik nr 2 do wskazanej uchwały]	Rada Nadzorcza: nie dotyczy
Lista dystrybucyjna:	Wszystkie jednostki organizacyjne Rainbow Tours Spółki Akcyjnej; spółki zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Rainbow Tours	
obowiązuje od / przegląd zarządczy:	21.12.2017 r.	nie dotyczy / na bieżąco
Właściciel dokumentu:	Zarząd	
Wewnętrzne akty normatywne zmienione / uchylone:	nie dotyczy	
Wewnętrzne akty normatywne powiązane:	nie dotyczy	
Załączniki:	nie dotyczy	

Spis treści:

WIZJA	2
CELE	2
OBSZARY	2
SZCZEGÓŁOWE ZOBOWIĄZANIA	3
ZAKRES OBOWIĄZYWANIA POLITYKI	4

WIZJA

U podstaw założenia RAINBOW TOURS legła pasja, ciekawość świata i chęć pokazania jego piękna Polakom. Od prawie trzech dekad staramy się realizować marzenia o podróżach zapewniając naszym klientom wysoką jakość obsługi, sprawdzone kompetencje naszych pracowników i bezpieczeństwo w podróży i podczas pobytów w różnych miejscach Europy i świata. Zdając sobie sprawę z wpływu, jaki swoją działalnością wywieramy na środowisko naturalne dążymy do działania w duchu zrównoważonego biznesu, z zachowaniem najwyższych standardów, zarówno jeśli chodzi o działalność naszej firmy w Polsce, jak i również w miejscach, które odwiedzają nasi klienci. Uznając za kluczową dbałość o środowisko, w którym żyjemy i pracujemy, dążymy do współtworzenia świata, w którym decyzje o oddziaływaniu na środowisko będą zawsze przemyślane, świadome, podejmowane z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej.

Podstawą działalności jest spełnienie wymagań prawnych, obowiązujących w Polsce. W obszarze dbałości o środowisko za istotne uznajemy również zapisy kluczowych dokumentów w tym zakresie takich jak:

- *Decyzja Komisji (UE) 2016/611 z dnia 15 kwietnia 2016 r. w sprawie dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora turystyki na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)*
- *Rozporządzenie Rady (WE) NR 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi*
- *Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES).*

CELE

Działając w poczuciu odpowiedzialności za świat oraz miejsca, gdzie realizujemy swoją działalność chcemy nie tylko chronić środowisko, niwelować szkodliwe skutki powodowane przez działalność naszą i naszych klientów, wdrażać rozwiązania pozwalające optymalizować zagrożenia dla środowiska, ale również promować założenia odpowiedzialnej turystyki zarówno poprzez swoje działania, jak i poprzez przekazywanie wiedzy na ten temat naszym klientom i współpracownikom.

RAINBOW TOURS uznaje również za istotne wpisywanie się, poprzez swoje działania środowiskowe, w Cele Zrównoważonego Rozwoju (ang. Sustainable Development Goals – SDGs), które zostały ogłoszone w 2015 r., podczas szczytu Agendy Zrównoważonego Rozwoju 2030 Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku. Podmioty, takie jak nasza firma, działające na niemal wszystkich kontynentach, mają możliwość wyznaczać szczegółowe cele z zakresu niemal wszystkich wyzwań globalnych. Szczególnie istotnych w zakresie aspektów środowiskowych, bezpieczeństwa oraz jakości naszej działalności jest zatem szereg Celów Zrównoważonego Rozwoju:

Cel 8.: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi, co jest szczególnie istotne w obliczu faktu, że turystyka odpowiada za 10% światowego GDP (produktu

krajowego brutto), a w turystyce pracę znajduje co 11 zatrudniony. Nasza firma również ma w tym swój udział, bezpośrednio lub poprzez kontrahentów, przez których zatrudnia setki przewodników, pilotów, kierowców czy osób świadczących inne usługi. Jesteśmy świadomi roli, jaką pełnimy i odpowiedzialności, jaka stoi przed całą branżą. Turystyka ma swój niebagatelny wpływ na ekonomię niemal wszystkich krajów świata, a zarazem oznacza to realny wpływ na środowisko naturalne krajów, które odwiedzamy. Świadomi naszego wpływu w miejscach do których zapraszamy naszych klientów dążymy do niwelowania negatywnych, a zarazem maksymalizacji pozytywnych skutków naszej obecności co możemy zrealizować realizując kolejny z celów - **Cel 12.: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji**, czyli edukując naszych klientów w zakresie odpowiedzialnej i zrównoważonej turystyki. Działanie to umożliwi minimalizację wpływu turystów na lokalne społeczności, a zarazem umożliwi wsparcie powstawania miejsc pracy i promocję lokalnej kultury i produktów. Dzięki działaniom w tym zakresie pośrednio mamy wpływ również na następujące cele:

- **Cel 14: Ochrona oceanów, mórz i zasobów morskich oraz wykorzystywanie ich w sposób zrównoważony.**
- **Cel 15: Ochrona, przywrócenie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważonego gospodarowania lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej.**

Za kluczowe uznajemy opracowanie i wdrożenie narzędzi do monitorowania efektów zrównoważonego rozwoju dla zrównoważonej turystyki, dzięki której powstają miejsca pracy i promowana jest lokalna kultura i produkty. Równocześnie skupiamy się na edukacji naszych klientów, minimalizując ich oddziaływanie na środowisko.

OBSZARY

Swoje cele chcemy realizować poprzez politykę środowiskową podzieloną na 4 obszary: administracja, transport, zakwaterowanie i atrakcje.

- Administrując siedzibą w Łodzi i salonami sprzedaży w całej Polsce dążymy do zapewnienia naszym pracownikom bezpiecznych warunków pracy, dbając równocześnie o środowisko naturalne poprzez ekologiczne rozwiązania minimalizujące zużycie zasobów oraz poprzez kształcenie i szkolenia pracowników w zakresie wartości środowiskowych.
- Realizując wyjazdy turystyczne dla naszych klientów na terenie całego świata korzystamy z licznych środków transportu, w tym głównie połączeń lotniczych na długich trasach, podczas podróży transkontynentalnych i szerokiej gamy środków transportu kołowego (autokary, jeepy, mikrobusy, minivany, samochody osobowe) w miejscach docelowych. Dążymy do zapewnienia naszym klientom bezpiecznych, ale i możliwie jak najmniej szkodliwych dla środowiska rozwiązań transportowych.
- Wybierając i kontraktując miejsca zakwaterowania dla naszych klientów dążymy do sukcesywnego zwiększania ilości miejsc mogących poszczycić się certyfikacją środowiskową i prowadzących aktywną politykę w obszarze środowiska, a także działających zgodnie ze strategią odpowiedzialnego biznesu.
- To trasa i zawarte w niej atrakcje są często czynnikiem decydującym o wyborze oferty turystycznej. Dążymy do tego, aby proponowane przez nas atrakcje pozwalały minimalizować negatywny wpływ na środowisko, a

uwzględniając atrakcje, w których główną rolę odgrywają zwierzęta, aby nie łączyło się to w żadnym stopniu z niewłaściwym ich traktowaniem, a ponadto pozwalało upowszechniać wiedzę o możliwościach dbania i ochrony poszczególnych gatunków.

SZCZEGÓLWE ZOBOWIĄZANIA

Administracja

Politykę tę chcemy realizować zarówno w naszej centrali w Łodzi, jak i oddziałach w całej Polsce. Dotyczy ona również obiektów hotelowych, administrowanych przez naszą firmę poza Polską.

Kluczowe zobowiązania w odniesieniu do biura i salonów:

- Dążenie do zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko poprzez stopniowe wdrażanie systemów oszczędzających wodę i energię (w szczególności zmieniamy oświetlenie na światła LED) w obrębie lokalizacji, gdzie odpowiadamy za stosowne instalacje.
- Minimalizacja zużycia zasobów, zwłaszcza papieru i tuszu, do celów reklamowych i w pracy biurowej.
- Zapewnienie możliwości segregacji odpadów, wprowadzenie jasnej procedury segregacji odpadów oraz zakontraktowanie odpowiednich usług recyklingu w obrębie lokalizacji gdzie odpowiadamy za zarządzanie odpadami.
- Efektywne wykorzystywanie floty samochodowej
- Szkolenie i uświadamianie pracowników w zakresie zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Kluczowe zobowiązania w odniesieniu do hotelu:

- Dążenie do zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko poprzez stosowanie systemów oszczędzających wodę i energię, segregację odpadów oraz ekologiczne rozwiązania w zakresie sprzątnia i bieżącego zarządzania hotelem.
- Zapobieganie powstawania odpadów dzięki zielonym zakupom z uwzględnieniem wpływu cyklu życia produktów – na przykład dzięki unikaniu artykułów jednorazowego użytku (żywność, mydła, szampony) oraz kupowanie środków czyszczących w postaci skoncentrowanej i luzem, a także staranne zarządzanie wielkościami zakupów.
- Minimalizacja możliwego do uniknięcia marnowania żywności dzięki starannemu opracowaniu jadłospisu i planowaniu posiłków
- Współpraca z lokalnymi władzami w zakresie ochrony środowiska,
- Promocja pozytywnych rozwiązań środowiskowych wśród gości hotelu poprzez edukację i uświadamianie, tj. przykładowo - proszenie i zachęcanie ich do ponownego wykorzystania pościeli i ręczników podczas dłuższych pobytów.

Transport

W tym obszarze skupiamy się na wykorzystywanej przez nas flocie autokarowej i innych kołowych środkach transportu, które wykorzystujemy do transportu naszych klientów. Dbamy o to, aby nasze autokary były nie tylko wygodne dla Klientów, ale również spełniały najwyższe standardy dyktowane przez przepisy dotyczące ochrony środowiska przed szkodliwym wpływem spalin. Dzięki temu wszystkie nasze autokary mogą bez przeszkód wjeżdżać do centrów wielu miast europejskich, w których obowiązują restrykcje dotyczące ruchu samochodowego ze względu na emisję szkodliwych spalin. W zakresie transportu autokarowego flota z której korzystamy do przewozu naszych turystów spełnia najwyższe

wymogi w zakresie emisji spalin – ponad 80% autokarów posiada normy emisji spalin EURO 6 I EURO 5. Są to najwyższe normy określające limity emisji tlenków azotu (NOx), węglowodorów (HC), tlenków węgla (CO) i cząstek stałych dla silnika.

Realizujemy również proekologiczne planowanie podróży i wycieczek, co w szczególności oznacza zarządzania lotami celem uniknięcia lotów zbędnych (np. lotów, które można z powodzeniem zastąpić transportem lądowym lub wodnym) oraz dobór usług transportowych o wysokiej efektywności energetycznej i optymalizacja tras przejazdu.

Zakwaterowanie

Podczas wyboru i kontraktowania hoteli zwracamy uwagę na politykę hoteli w zakresie ochrony środowiska, a także zachęcamy naszych lokalnych partnerów do wdrażania programów ochrony i utrzymania dobrego stanu środowiska naturalnego. Zobowiązujemy się również uwzględniać w warunkach kontraktów zawieranych z dostawcami usług, w tym w kontraktowanymi hotelami, ogólnie przyjętych standardów i norm minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko.

Dążymy również do edukowania naszych klientów i promocji wśród nich zachowań pozwalających chronić środowisko, takich jak wyłączanie światła w pokojach hotelowych po ich opuszczeniu, oszczędne używanie wody czy powtórny używaniu pościeli i ręczników jeśli nie ma potrzeby ich wymiany każdego dnia.

W procesie wyboru miejsc wypoczynku i budowania oferty produktowej dążymy do poszukiwania hoteli oferujących także dania przeznaczone dla osób zainteresowanych kuchnią wegetariańską i wegańską. W indywidualnych przypadkach naszych klientów – np. w momencie określonej diety (np. bezglutenowej) oferujemy personalnie dobrane propozycje wyjazdów po wcześniejszej weryfikacji w tym zakresie.

Atrakcje

Odpowiedni dobór atrakcji to kluczowa kwestia w procesie kształtowania produktu. Chcemy tworzyć programy, pozwalające minimalizować negatywny wpływ na środowisko, włączać atrakcje i aktywności pozwalające chronić przyrodę i bioróżnorodność.

Politykę ochrony środowiska i bioróżnorodności chcemy realizować poprzez:

- Dążenie do włączania do programów parków narodowych oraz aktywności wspomagających ochronę przyrody.
- Eliminację atrakcji, które mogłyby wiązać się z nadmiernym lub niepotrzebnym zanieczyszczeniem środowiska i wykluczanie tych najbardziej szkodliwych dla środowiska.
- Preferencje dla kontrahentów promujących ekologiczne rozwiązania i angażujących się w ochronę przyrody.
- Dążenie do uwzględniania tylko tych atrakcji, których organizatorzy działają w granicach lokalnego prawa, przestrzegając lokalnych standardów, posiadając wszelkie niezbędne pozwolenia, a także kadrę wykwalifikowaną do opieki nad zwierzętami. Chcemy współpracować wyłącznie z podmiotami, które w kontakcie ze zwierzętami spełniają kryteria tzw. „pięciu wolności i praw” – tzn. zapewniają zwierzętom: dostęp do jedzenia i wody, warunki bytowe zbliżone do naturalnych, opiekę weterynaryjną, możliwość praktykowanie naturalnych zachowań oraz wolność od stresu i strachu. Dążymy do wypracowania metod weryfikacji partnerów w tym zakresie.
- Dążenie do włączania do oferty produktowej atrakcji (sanktuaria, sierocińce), czynnie zajmujących się ochroną zwierząt oraz tych pozwalających bez niepokoienia

obserwować zwierzęta w ich naturalnym środowisku. Dążymy do eliminacji miejsc w których prowadzony jest rozród i handel dzikimi zwierzętami.

- Podejmowanie, m.in. poprzez zaangażowanie i udział pracowników destynacyjnych (pilotów, rezydentów), działań mających na celu zachowanie należytej staranności i odpowiedzialny dobór partnerów przy organizacji atrakcji bazującej na kontakcie ze zwierzętami w ich naturalnym środowisku, typu safari. Unikanie niepotrzebnego niepokojenia zwierząt.
- Dążenie do wyłączenia atrakcji bazujących na wykonywaniu przez zwierzęta czynności niebędących ich naturalnym zachowaniem lub mogących zawierać elementy ich męczenia nawet jeśli dopuszcza to lokalna tradycja.

Realizacja powyższych priorytetów jest możliwa dzięki zaangażowaniu zarówno na poziomie doboru atrakcji, jak też w trakcie współpracy. Wdrażamy stały monitoring atrakcji bazujących na kontakcie ze zwierzętami pod kątem doniesień medialnych, celem weryfikacji warunków lokalnych. Dodatkowo w działania w zakresie ochrony zwierząt włączamy naszych pracowników pracujących na destynacjach, ze szczególnym naciskiem na pilotów i rezydentów. Powyższe priorytety możliwe są do weryfikacji zazwyczaj wyłącznie „w terenie”, zatem uczulamy i angażujemy naszych pracowników do takiej weryfikacji.

Osobnym obszarem naszej pracy w zakresie ochrony środowiska jest edukacja naszych klientów pod kątem zachowań pozwalających chronić środowisko i bioróżnorodność odwiedzanych przez nich miejsc. W szczególności obejmuje to:

- Informowanie klientów o kwestii odpowiedzialnych pamiątek, wykluczających te pochodzące ze zwierząt objętych ochroną. Informowanie o możliwych konsekwencjach prawnych na terenie RP. Działania opierają się tu na Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, CITES.
- Promowanie odpowiedzialnego kontaktu ze zwierzętami poprzez informowanie klientów o właściwym zachowaniu, m.in. podczas nurkowania.
- Dodatkowo planujemy wdrożyć rozwiązania mające na celu zachęcanie naszych klientów do czynnego włączania się w monitorowanie dobrostanu zwierząt podczas realizacji wycieczek, głównie poprzez uświadamianie w formie materiałów informacyjnych..

ZAKRES OBOWIĄZYWANIA POLITYKI

Obowiązek stosowania niniejszej polityki dotyczy pracowników we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej RAINBOW TOURS, niezależnie od zajmowanego stanowiska. Realizacja stosowania polityki oraz jej zgodność z aktualnymi regulacjami prawnymi oraz pozostałymi dokumentami i procedurami RAINBOW TOURS będzie regularnie nadzorowana. Wszelkie konieczne korekty czy ujednolicenia będą niezwłocznie wprowadzane i komunikowane do pracowników. W przypadku wątpliwości dotyczących charakteru poszczególnych działań lub zdarzeń należy zapoznać się obowiązującymi przepisami lub zgłosić wątpliwość do przełożonego.